

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtárának szolgáltatásai

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára tájékoztatót adott ki a szakirodalmi információs tevékenységéről, a szolgáltatások formáiról. Szakirodalmi bázisuk és az arra épülő szolgáltatások segítséget adnak a kutatómunkához, valamint a gazdaságpolitikai döntések előkészítéséhez és meghozatalához.

A Központi Könyvtár feladata kettős:

1. országos szinten a közgazdasági alapkönyvtár szerepét tölti be, a közgazdaságtudomány szakirodalmi információs rendszer központja,

2. a Közgazdaságtudományi Egyetemen folyó oktató- és kutatómunka szakirodalmi bázisa.

A Könyvtár beszerzi a közgazdaságtudományok teljes hazai és válogatott külföldi irodalmát. A könyveken kívül közel 700 hazai és külföldi szakmai folyóiratot és újságot szereznek be.

A könyvtár állománya: 470 000 kötet könyv
30 000 kötet folyóirat
10 000 egyéb dokumentum

1. Olvasószolgálat

Helybenolvasáshoz a Könyvtár olvasóterme szolgál (360 férőhelyes), 6000 kötetes szabadpolcos kézikönyvtárral.

A beszerzett dokumentumok nagyrésze (folyóiratok kivételével) kölcsönözhető. Legfontosabb katalógusok a betűrendes könyvkatalógus, az Egyetemes Tizedes Osztályozás szerinti könyv- és folyóiratcikk katalógus, valamint a tárgyszókatalógus, melyben a közgazdaságtudomány jelenleg használatos fogalmi szerinti csoportosításban található a szakirodalom. Az említetteknek kívül több kiegészítő katalógus is segíti a visszakeresést.

A kölcsönző szolgálat mellett tájékoztató szolgálat működik, amely a szakirodalmi forrásokban való eligazodáshoz szóbeli segítséget nyújt.

2. Tájékoztató, dokumentációs kiadványok

Tájékoztató a Külföldi Közgazdasági Irodalomról
„A” sorozat. Referátumok

Válogatva, rövidített tartalmi ismertetést ad a havonta beérkezett könyvekről és cikkekről. Tájékoztató a közgazdasági elmélet fejlődéséről, a nemzetközi gazdasági kapcsolatokról, a gazdasági élet különböző területeiről a szocialista, a tőkés és a fejlődő országok vonatkozásában.

„B” sorozat. Bibliográfiai Szemle

Tartalmazza a beérkezett könyvek és folyóiratcikkek, valamint nyersfordítások címleírásai adatait címfordítással ellátva.

Az „A” és „B” sorozat havonta jelenik meg, évi együttes előfizetési díja: 1000,—Ft. Rendelhető év közben is.

A „Tájékoztató „A” sorozat húszéves mutatója” előkészületben van, mely tartalmazza a húsz év alatt ismertetett dokumentumok szerzői név- és főrovatok szerinti mutatóját, az ismertetett könyvek és nyersfordítások jegyzékét, valamint a referált folyóiratok és a kiadvány munkatársainak névjegyzékét.

Magyar Közgazdasági Irodalom — Bibliográfia 1970,
1971, 1972.

A hazai kiadóknál a jelzett években megjelentetett könyvekről és folyóiratcikkekről ad teljes körű áttekintést szakrendben csoportosítva. A köteteket névmutató, folyóiratjegyzék és tárgymutató egészíti ki. Kapható még az 1972. évi kötet. (Ára: 63,—Ft.) Az 1973. és 1974. éves kötetek előkészületben vannak. Az 1973. évi kötetekre előjegyzést fogadnak el.

„Új könyvek” — szerzeményi jegyzék

A frissen beérkező könyvekről és könyvjellegű egyedi dokumentumokról ad gyors tájékoztatást. Megjelenik havonta. Évi előfizetési díja: 300,—Ft.

3. Speciális dokumentációs szolgáltatások

Témafigyelő szolgálat

A Központi Könyvtár gyűjtőkörébe tartozó, a könyvtárba beérkezett valamennyi dokumentumra vonatkozóan a Bibliográfiai és Dokumentációs Osztály elvégzi a megrendelő kívánsága szerinti témák irodalmának figyelemmel kísérését és azokról folyamatosan kéthetenként küldi meg a figyelő kartonokat. Évi előfizetési díja témánként 250,—Ft.

Bibliográfiák összeállítása

Megrendelésre díjazás ellenében téma-bibliográfiákat, valamint annotációkat készítenek.

Reprográfia

A könyvtár állományában lévő dokumentumokról megrendelésre másolatokat készítenek. Díja oldalanként 4,—Ft.

Tartalomjegyzék másolás

A folyóiratok tartalomjegyzék-másolatának elkészítése és megküldése a dokumentum beérkezése után díjazás ellenében.

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem
KÖZPONTI KÖNYVTÁRA
1093. Bp. Dimitrov tér 8.
Levél cím: 1828. Bp. 5. Pf. 489.
Telefon: 188-532

* * *

Elektronikai és energetikai folyóiratok keresettsége a VINITI Tájékoztatói Központjában

A VINITI Tájékoztatói Központjába 1974 februárjában és márciusában 3114 elektrotechnikai és energetikai tárgyú megkeresés (másolatszolgáltatás iránti kérés) érkezett. Ezek 90 százaléka folyóiratcikkre vonatkozott. A kérések kielégítéséhez összesen 528 folyóiratot kellett igénybe venni. A legtöbbször az alábbiakat:

folyóirat megnevezése	az igénybevétel száma
1. Paper, American Society of Mechanical Engineers (USA)	144
2. Inženjerno-Fizičeskij Zurnal (SzU)	137
3. Transactions of the ASME (USA)	124
4. Pribor i Tehnika Eksperimenta (SzU)	93
5. International Journal of Heat and Mass Transfer (Nagybr.)	87
6. Teplofizika Vüszokih Temperatur (SzU)	66
7. IEEE Transactions on Electron Devices (USA)	60
8. Industrie Anzeiger (NSZK)	60
9. Teploenergetika (SzU)	50
10. Proceedings of the Institution of Electrical Engineers (Nagybr.)	47

Egy folyóiratcím az összes kérések 4,6; három 13,6; tizenkettő 30,4; harminckilenc 50; száz 70; kétszázhatvan kettő pedig 90 százalékát elégítette ki. A kéréseket kielégítő folyóiratok 48%-a angol, 25%-a német, 8%-a francia, 5%-a orosz, 3%-a lengyel, 2%-a olasz, 1-1%-a magyar, cseh, spanyol, román és bolgár, a többi pedig egyéb és több nyelvű volt. (Az orosz nyelvű folyóiratok iránti érdeklődés alacsony százalékaránya természetesen következik e folyóiratok általános hozzáférhetőségéből.)

A felmérés bebizonyította, hogy a kérések több mint kétharmada két évnél nem régebbi évfolyamra vonatkozott, illetve hogy a többi – csökkenő részesedéssel – a három és húsz évvel ezelőtti évfolyamok között oszlott meg.

A Bradford-törvény érvényesüléséhez is újabb adalékokat szolgáltat a felmérés. Összefoglalásként elmondható, hogy az általa alkalmazott metodikát és mutatóapparátust bizvást „be lehet vetni” a folyóiratállományok racionálisabb telepítéséért és fejlesztéséért folyó küzdelemben.

/Naucno-Tehnicsezskaja Informacija, 2. sor. 8. sz. 1975. p. 8-11./

(Futala Tibor)

* * *

Tudományos és műszaki információs rendszer Jugoszláviában

Jugoszláviában léteznek ugyan többé-kevésbé eredményesen működő könyvtárak és tájékoztató intézmények, ezek azonban többnyire csak helyi jelentőséggel bírnak, *nem kapcsolódnak össze semmiféle szervezetté* és mivel jóformán egyáltalában nem alkalmazzák a korszerű technikai berendezéseket, *munkájuk sem eléggé hatékony.*

Felismerve a korszerű tájékoztatás jelentőségét, felváltották a terveit egy olyan decentralizált információs rendszernek, melynek alapját a Jugoszlávia köztársaságában és autonóm tartományokban működő forrástájékoztató (referral) központok együttműködése képezi. A különböző szakterületeken dolgozó felhasználók számára *szakosított információs központokat létesítenek.* További cél a visszakeresést és a selektív információterjesztést szolgáló *adatbázisok kiépítése,* melyek hazai és külföldi mágnesszalagos szolgáltatásokra épülnek, ugyanakkor természetesen felhasználják a hagyományos könyvtári és dokumentációs eszközöket is. Következő lépésként a kutatóintézetek megosztott feladatok végzésével kapcsolódnak majd be az információs hálózatban.

Meg kell szervezni az *információk áramlását:* a kutatás és fejlesztés eredményeinek eljuttatását az iparba és mezőgazdaságba, onnan pedig az igények és visszajelzések továbbítását a kutatás és fejlesztés számára.

A tájékoztatásnak – eszköz jellege mellett – megvan a saját figyelembe veendő tényezői is: szakemberek és felhasználók képzése, módszerek fejlesztése, korszerű technikai berendezések alkalmazása. Természetesen ezekre is különös gondot kell fordítani.

A vázolt feladatok költségeinek fedezésére a jugoszláv